

ГОРТЕНЗІЯ В РІЗНІ ПОРИ РОКУ

Кравченко Є.М., гр. 206-23м-01

Науковий керівник – завідувачка кафедри лісових культур, меліорацій та садово – паркового господарства, канд. с.-г. наук, доц. **Ю.М. Біла**
Державний біотехнологічний університет

Гортензія чудова, вона — прикраса будь-якого саду. Значна частина сортів цвіте з середини липня і до середини вересня, але деякі зацвітають вже в червні, а є й такі, цвітіння яких триває в жовтні, обриваючись з першими заморозками. Історія появи цієї квітки в Європі досить цікава, а з її назвою пов'язано кілька легенд, настільки ж красивих, як і вона сама

Гортензія — рід рослин з сімейства гортензієвих. Тобто цей рід, що налічує близько 80 видів, дав назву всьому сімейству. Велика частина видів являють собою чагарники, деякі — до 3 метрів заввишки. Інші — невисокі дерева. А є й такі, які ростуть як ліани, обвиваючи стовбури дерев, покриваючи собою огорожі та стіни будинків, подібно плющу або винограду, при цьому довжина їх гілок може досягати 25-30 метрів.

До теперішнього часу виведено величезне число сортів цієї рослини, тільки один вид, гортензія великолистяна налічує їх більше ніж 600.

У дикому вигляді гортензія зустрічається на Сході та на півдні Азії, а також в обох Америках. У Східній Азії та Північній Америці вона виростала мільйони років, але в Європу потрапила лише в XVIII столітті. Причому спочатку особливого враження на європейців не справила і лише після виставки в Парижі на початку XIX століття, селекціонери, немов змагаючись один з одним, почали створювати один сорт за іншим.

Коли справа доходить до посадки гортензій, вибір правильного місця є настільки ж важливим, як і догляд за ними. Гортензії процвітають у кліматі, подібному до нашого, де літо тепле, а зима може бути холодною. Ось детальний посібник про те, де посадити гортензії в українському саду для оптимального росту та цвітіння.

Гортензії найкраще почувуються в місцях з ранковим сонцем і післяобіднім затіненням. В Україні, де сонце може бути досить сильним у розпал літа, важливо захищати ці рослини від жорстких післяобідніх променів. В ідеалі висаджуйте гортензії на східній стороні будівлі або паркану, де вони зможуть насолоджуватися лагідним ранковим сонцем і бути захищеними в спекотну частину дня.

Ґрунти в Україні значно відрізняються від регіону до регіону, але гортензії потребують добре дренованого, родючого ґрунту з рівнем рН, який зазвичай коливається від слабнокислого до нейтрального (рН від 5,5 до 7). Якщо ваш ґрунт занадто лужний, ви можете внести в нього сірку або торф, щоб знизити рівень рН. На ділянках з високим вмістом глини

додайте багато органічних речовин і піску, щоб поліпшити дренаж і структуру ґрунту.

равильна відстань між рослинами має важливе значення для забезпечення здорового росту і цвітіння. Гортензії слід висаджувати на відстані від 1 до 3 метрів одна від одної, залежно від сорту. Така відстань забезпечує достатню циркуляцію повітря і проникнення сонячного світла, що є життєво важливими для запобігання грибковим захворюванням і гарантує, що кожна рослина матиме достатньо місця, щоб досягти свого повного розміру.

В Європі Гортензія з'явилася після навколосвітнього плавання французького мандрівника Антуана де Бугенвілля. Учасниками цього походу були натураліст Фелібер Коммерсон і принц Карл Нассау-Зіген.

На острові Маврикій експедиція зупинилася на відпочинок. Коммерсон став гостем П'єра Пуавра, керуючого островами Реюньон і Маврикій, ботаніка-любителя, який створив поруч зі своїм маєтком ботанічний сад. Там Коммерсон і побачив кущ, покритий розкішними квітами. Виявилося, що на острів рослина потрапила з Китаю. Він зрозумів, що перед ним новий вигляд і дав йому ім'я гортензія. Швидше за все, Коммерсон, відштовхувався від латинського слова *hortus*, що означає «сад». Але така версія багатьом здається прісною. А оскільки в ті часи ім'я Гортензія в Європі було досить поширеним, назва обросла легендами. Чарівну квітку стали пов'язувати з різними дамами, на честь яких вона нібито була названа.

За однією з них, найпоширенішою, в прогулянці по ботанічному саду Пуавра і Коммерсона супроводжував Нассау-Зіген. Він захоплено розповідав супутникам про свою сестру Гортензію, показав кулон з її портретом. Коммерсон, зачарований красою принцеси, назвав новий вид на її честь.

За іншою версією, більш романтичною, але ще менш ймовірною, Коммерсона в експедиції, під виглядом його слуги, супроводжувала коханка — якась Жанна Баре, переодягнена чоловіком. Причому друге ім'я Жанни було -- Гортензія.

Пов'язують назву рослини і з іншими, що жили в ту пору, Гортензіями, але у всіх випадках це відверті фантазії.

У XIX столітті ботаніки дали рослині латинську назву *Hydrangea* (гідрангія), вона походить від грецьких слів, що означають воду і глек — виходить «глек з водою». Є дві версії походження цієї назви. По одній воно присвоєне рослині за її вологолюбність. За іншою — за те, що її насіннєві коробочки своєю формою нагадують глечик.

Цікаві факти про гортензію

В Японії квітку називають адзісай. Цю назву можна перекласти як «сонячна квітка».

Всі частини рослини містять небезпечну речовину -- ціаногенний глюкозид, тому пробувати квіти на смак не рекомендується.

У буддистів гортензія — священна квітка. В Японії багато храмів оточені кущами гортензії, і в період цвітіння вони буквально потопають в білій, рожевій та ліловій пишноті.

На «мові квітів» гортензія означає надію, щирість і скромність, а також звернення — «Згадай про мене».

Багато садівників-початківців стикаються з певними проблемами під час вирощування великолисткової гортензії, адже догляд, посадка й обрізка принципово відрізняються від гортензії деревоподібної або волотистої. Гортензія деревоподібна і волотиста у нас не вимагає укриття на зиму, їх можна восени обрізати і вони цвітуть на пагонах цього року. А гортензія великолиста цвіте на торішніх пагонах, і саме їх збереження є каменем спотикання. Бо якщо ви не збережете квіткову бруньку, то не буде й цвітіння.

Часто можна почути нарікання: у мене великолиста гортензія росте, але жене тільки листя і немає цвітіння. А причина в тому, що вона дуже погано зимує, і садівник не зберігає квіткову бруньку, адже вона закладається цього року. Якщо подивитися на гортензію, то все цвітіння відбувається на закінченнях пагонів.

Для збереження гортензії кущ необхідно вкрити до настання заморозків і додатково накрити. Після того як суцвіття відцвітуть, ви можете обрізати тільки самі верхівки. Точніше навіть не "можете", а зобов'язані обрізати. Нижче відсікати не варто, тому що ви втратите цвітіння. Листя можете залишати - воно нам не заважає.

Якщо у вас гортензія в ґрунті, обов'язково її вкрийте. Для цього пагони пригинають до землі, фіксують якимись шпильками, або чимось прикладають. Попередньо землю просипають торфом, щоб не було ніяких інфекцій, і щоб було сухо. І зверху запечатуєте кущ укритим матеріалом. Це може бути спанбонд або якась мішковина. І додатково зверху ще чимось прикриваєте: або якимось ялиновим гіллям, або плівкою. Закривати потрібно не дуже щільно, щоб у "будиночку" була вентиляція.

Тобто, доведеться вже повозитися з гортензією, але воно того варте, щоб отримати гарне цвітіння.

Ще один спосіб збереження гортензії, яким я користуюся - висадити її в горщик. Це чудова ідея, тому що, по-перше, квітка дуже декоративна і має гарний вигляд, наприклад, на якихось терасах, у патію, в літніх альтанках. Гортензії в контейнері дуже просто переставляти, щоразу створюючи новий ландшафт вашої ділянки. Кущ можна заносити в приміщення і таким чином вам не потрібно буде його вкривати. У яке приміщення? У підвал, льох, можливо, в якусь підсобку, де у вас немає морозів і ви будете впевнені, що квітка не постраждає.